

»Народ« излази свакога да на по подне.

Штамварија се влази у улицу Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋА

НА ЗАПАДУ

У месецу јулу ове године десило се важних заробљеника преко 35 километара и бројних хиљада показује њену обимност и њеау важност.

Ово померање фронта имаће пресудног утицаја на моралну снагу противника, чија је бројна надмоћност овим победама очевидно значајнији што пада у току овога рата.

Почетком јула овај велики налет Немаца претвара се у њихов оврз, који је у толико значајнији што пада у моменту најачих напада немачких. Тај поизводије изазвао је маршала Лудендорфа, да изјави доциснику «Келинше Цајтунг» да: «Париз обезбеђен, Сојсон и Шато-Три повраћени, више од 200 села ослођено, заробљено 35000 Немаца и заплењено 700 топова.»

И док се савезничка армија трудила да преиди даље догађаје, и Немци се за то време прибрају на обалама Веле, Фош приређује једно изненађење и навијарским стратезима и Немцима.

Изненадни напад на фронту Амијен—Мондиде, у току последња четири дана, по своју знању, да су представили одбојни ударци савезнички у циљу парирања непријатељевих налета, већ да се пре-

шло на извођење одлучних планова чисте стратегије. Овај последњи успех у толико је важнији, што се вероватно требати прилично времена, да би се, после битке на Марни, што слично учинило.

Битка на Соми и Аарви још траје, али до- сада је напредовање од

Четири године дана

НАРОД

су прошле у спремању, прибирању, обнављању и приодажењу снага савезничких, али и у исто време четири године трошења, пропљења, обмањивања немачког народа. Ако се овако поставе ствари, очевидно је на чијој је страни победа.

ХУСАРЕНОВ ПРИЧАЈ

Цирих. — Из Беча: 22 и 23 јула министар председник Хусарек је започео преговоре са војним странака, да би осигурао мир у седницама парламента, које ће се држати у јесени. Хусарек је пре свих осталих примио председнике чешких друштава, који су прогласили против уредбе о установљењу окружног суда у Тратенау и опоменули председника министарског савета да не чина уступке Немцима.

Немачка штампа доноси веома жестоке чланке против Хусарека, коме пребације убичајену дволичност аустријских владајућих кругова. Хусарек је био изјавио Чесима — како је познато — да није учинио Немцима никакве уступке ма које врсте. Шефови југословенских странака изјавили су, да немају никаквог разлога да мењају своје државе према влади.

НЕМАЧКА ПОСРЕДУЈЕ

Цирих. — Започели су у Берлину преговори о миру између Русије и Финске. Шеф финске делегације Енкели је изјавио, да немачко посредовање за започињање преговора јесте нов доказ да се велика царевина интересује за судбину Финске. Шеф руске делегације Воровски изјавио је: «Један од принципа

на руске револуције је право народу да одлучују о независној оперисао на Дону, такође се ставио на расположење Александру.

Краснов, који је сада пријатељски решити практична питања, која долазе од одређења. Рад ће бити користан само, ако се узму у обзир трајан, а на- како пролазни интереси.

Воровски најзад каже, да је уверен, да ће се интереси Финске, Русије и Немачке сложити.

АНЦИЈА ЧЕХОСЛОВАКА

Вашингтон. — Чехословачка војска у Америци постаје све већа и у скоро ће моći да губије највећи део своје ратне индустрије и своје капитале и опколjeni су са свака страна. У Тифлису Ђурђевијанци су били разоружани, и врзош чувају чека америчких социјалистичких делегата, који је приредила једна у Трансказаку. Јерменска група социјалистичких упркос тога, опседнути у провинцији Ереван, пред цијали су изјавили, да су за рат ушиштења и популарних Ђенерала Андријана још увек су под усвајају предлог поновног и боре се јуначкију, да национале. Ове изјаве ће им споразум моћи по- слати помоћ.

ИЗ РУСИЈЕ

Цирих. — Шта се до- гађа на територији под контрапрореволуцијарном управом ќенерала Хорват и Семенова, незнано је још ништа тачно. Према последњим вести- ма из Москве ќенерал Хорват је предузео у своје руке управу источног Сабира и Манџурије, док ће ќенерал Алексијев водити ратне операције као врховни командант Чехословака и пољских одељења, ко-

глеских листова о операцијама последњих дана са хистеријчним ве- сељем Немаца приликом првих успеха њиве последње офанзиве.

Енглези знају, да је дан прост пораз, и ако страшан, не може уда- начијем рату довести до пораза целокупне војске. Енглези знају, колико резерви могу

— Брате, ја ништа не видам.

— О, је ли то могуће, госпон докторе, осмели се Шантавоан.

Није ништа требало ви-ше доктору, па да се формално избегујем.

— Шта кажеш?! Је ли то могуће! Мислиш ли ти да сам ја ћорав код очију?! Или најлађа мисљеш да од тебе очекујем савете?!

— Госпон...

— Доста! Умукни сто ти небеса! Ништа ти није место да си се торњао!

Био је позелено од љу-тине. Замочи перо у ма-стило, па бразм испресе-цаним покретима записа бесно крај самог имена Шантавоановог: није бо-дестан. Четири дана при-твора,

— Свршиће се —

ФЕЉТОН

ЖОРЖ КУРТИН:

ЗАВУШАНТ

Ово кратко и оштро ле-иде за неком великим иде-карево: «Није му ништа.» јом гласно изусти: Кад још За којим неминовно следи-при том помислим да сам је четири дана притвора, зимогрожњив као каква фу-пче га бацати у меланхолију и кварати му задовољ-ја.

Али, ипак на крају кра-ство, које је до тога часа јева победи његова уби-сећао при помисли, да је чајена бејзријност и он јој забушио службу у себи, даде одушке:

— У осталом доста већ Четири пуне ноћи, које једном с тим! Казаћу док-му је ваљало провести у тору да ме боли гуша. Ако апис са лаким панталона-упали, дивна ствар, ако ли ма и цицавом блузом на не онда изздравље ми није разу од 25 степени није та! Награбусићу, па мирна заиста у себи имало ниче-века боли гуша то се и не

у дубоке сињарије. Седећи види:

Лаперан уђе последњи и пуковску амбуланту. Пре-шиљао. Наједном као да глед беше већ у велико ст-

почео. Кроз отшаринута врата он се једва чујно у-шукњао салу, па не говорећи ни речи полако стаде-међу болеснике, којих беше толико да се једва назирао

глед. У томе баш тренутку стао је крај њега неки ду-гачки клипан, мршав као лелек и објашњаво му пла-чевним гласом своју бо-лест. Нарочито је ударао бело кречени вид амбуланте. Своје лице беше израсло, да му се кожа ољу-штила и да га то очајно пуче. Лекар га прекиде:

— Доста стим зановетањем! Сличи чакшире!

Војник послуша, скиде чакшире, задиже кошуљу и нагнувши се открије своју голотињу. За један тре-нутак се се утиша. Лекар отпче прегледати. Наједном метне уздаку међу зube, саже лице до самог објекта и вршком својих прстију додарну овлаш-равицу.

— Боли ли текад те дир-нем?

Коњаник, још једнако у пресавајеном ставу зајече:

— Тхе! изусти лекар, није ништа опасно! Најзад...

Затим извуче перо из зуба. Обуци се!

Војник сискривљеним ли-цем од бола исправи се. На-гнупадњаком лекар је не-што писао, па на једанпут:

— Два дана поштеде. Испира-њем лаком водом и амидов-арашак.

Затим прозва.

— Шантавоан!

Један војник иступи из гомиле и прегреће гајући.

— Шта је с тобом?

— Госпон докторе боли ме нога, много ме боли!

Већ два дана како немогу.

— Складј чарапу!

Шантавоан изује своју дре-вену цапелу, па стави во-гу на оближњу столипу он-довеза врпцу, којом му бе-ше везан чланак. Лекар се опет саже и поче испити-вати.

Немци још употребити за контра напад. Лудендорф сигурно мора да чини очајан напор, да би поново подигнуо престиж, који су изгубиле његове армије у вратоломном повлачењу на сектору Соасон-Шато-Тиери и сада пред Амјеном.

Предпоставши ово умеренији и компетентни енглески критичари признају, да су енглеске и француске армије ове недеље задобиле једну од најсјајнијих победа целога рата и да су Немци претрпели назападном фронту вајтежки пораз, каквом никада претрпећи од јесени 1914 на овамо. Изненађење било сачршено и успешни. Немци су се повукли у нереду, гоњени од тенкова, аероплана и коњице. На два места повлачење се претворило скоро у право бегство, и напустише Немци велике масе материје и материјала и много топова.

«Тајмс» каже, да ни у једној офанзиви до сада енглеска војска није толико учествовала и напредовала у првом дану битке као у овој битци.

Напредовање француске армије на десном крилу ослободило је главну жељезницу за Париз од тешке опасности. А, међутим, говорило се немачком народу — зекључује «Тајмс» — да ће немачке армије ући у Париз прошлог пролећа или у најгорем случају концем лета.

УКРАЈИНА

Царих. — «Форверц» пишући о Украјини истиче, да су се пангерманисти још једном преварили. Они су говорили, да Руси нису Французи, да незнају за дух «ревишишас» да се њихов млитави карактер прегиба пред победником, и да их треба само потући и онда ће се с њима мочи да разговара. Сада пангерманисти траже нову употребу сile, а не мисле, да би снаге, за то потребне, могле да бити корисније употребљене на другој страни. Немачка је политика тражила сарадњу револуционарних социјалиста, большевика и кла-дете, ала најшила је код свих њих на незадовољство због брестлитовског мира. Украјина, формално суверена држава, у ствари је постала окупирана територија, и у «сувереној» украјинској држави заведени су немачки судови.

Штокхолм. — Шефшведских большевика, Ходлунд, који се ту скоро вратио из Русије, каже, да је ситуација, у Украјини постала јако критична за Немце. Револуционарни је покрет продро чак и међу неке измачке елементе, који су

организовали тајна удружења по узору руских револуционарних социјалиста.

Аустријанци отворено раде против Немца, чак су до тога дошли, да помажу украјинске сељаке у њиховој гериле против кајзерових трупа, дајући им пушке, муницију и топове. Ова се герила рас прострла по целој земљи.

ЈАПАНСКИ КОМИНИНЕ

Лондон. — Поводом операције на крајњем Истоку изашао је први коминике јапанских трупа:

После дводневне борбе разбили смо један одред од 2.000 Аустро-Немца. 1000 војника првог гарде и 1000 ратника. Варош Спако-Енгенијевска пала је у наше руке. Наши губитци били су врло велики. Заробили смо 2000 Аустро-Немца међу којима и 26 официра. Гоњење непријатеља продужава се.

УТИЦЦИ ПОРАЗА

Царих. — Последње победе Савезника тешко су потресле немачко јавно мињење. «Берлинер Тагеблате» пише:

«Разуме се, да сада показују жалосну нервозу они, који су улаком Америке урат говорили, да ће је за три месеца принудити да падне на колена пред Немачком».

У истом тону пише и «Франкфуртер Цајтунг»: «Нико не би био могао, пре четири године, да предвиди, да ће овај тешки рат још и данас овако жестоко трајати, а да му се неможе предвидети крај. Државници, који су започели овај рат, не би га изазвали да су могли предвидети будућност.

Америка која је урат под директивом свога председника, шаље у Европу људе, чији је дух појртвовања толики, да њене армије у храбрости и јулаштву превазилази свако предвиђање.»

РАЗЛОЗИ ЛУДЕНДОРФА

Царих. — «План нашег напада, који је започео 2. јула стратегијски није успео». Овако почине Лудендорф своју изјаву дописнику «Келнише Цајтунгак». И наставио је:

«Донео нам је био само тактичких успеха. Непријатељ, који је знао за место и тачку немачког напада, избегао је тајком одлучношћу и таквим мерама, 23. сата. — У току да Фош у треба дати дана француске су признање. Чим је не-трупе наставиле да марака команда увиде задобијају терена

ла, да ће настављање између Оазе и Ав-

напада изисквати огро-ре, упркос немач-

ромне жртве, већ 3. ју-ког отпора.

ла у вече прекинула је Јужно од Авре,

офанзиву. Наступио је Французи су зау-

један непријатељски на-зели Маркивиљер

пад на другој тачки и и Гривиљер и сти-

постигао је такође не-гли на линију Ар-

известан почетни ус-манкур — Тијолса.

пех. За немачку команду, која је предвидела и очекивала напад, била је сада једна брига, да га осујети ограничавајући своје губитке. Непријатељев циљ, да пробије немачки фронт између Ремса и Соасона, био је спречен. Немачка је команда уступила један део терена спасавши трупе и материјал. Изгубљени терен није немачка земља и за то ништа не мари. Непријатељске земље Немци имају доста.

Сахрана је извршена да-нахана немачке су јуриш-падно и јужно од Роја.

На осталом делу енглеског фронта у току дана наше су патроле задобиле заробљеника. ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИНЕ

Артиљериска узнемира-вања чешће у Вал Лагари-на, Вал Брента и на доњој Пјави. Наше су батерије изазвале пожаре и раселе раднике у непријатељској позадини.

Оборено је 5 неприја-тељских аероплана у ваз-душним борбама.

САОПШТЕЊА

Борђе Јов. Костић обвези-же-лез, команде бр. 999, тражи зе-та Јована Чомића, управ. пор. одељ. из Чачка и моли да му

се јави на горњу адресу.

УТИСАК У ИТАЛИЈИ

Рим. — Италијански листови једнодушно коментаришују успех, који су постигле енглеско француске трупе на фронту Амјена.

«Борнале д'Италија» пише: »Ово је други пут како нас францу ска врховна команда дивно учи, како треба организовати напад изненађења.

Немачко повлачење на стару Хинденбургову линију је јасно признање непријатељеве инфириорности.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Стеван Ст. Милошевић, учитељ из Губеревца Рача-Крагујевац, извештава да је са доле именованим Губеревчанима добро и здраво, и то: Драгољуб Ранковић, Радован Јовановић, Адане и Радован Петровић, Живота Милановић, Владисав Павловић, Радован, шајдер, Тихомир Оборадовић, Илија Милојчић, Трифун, Милосав и Пере Милошевићи, Драга Мијајловићи. Моли да им се вишије јаве, а за њих ништа да не брину.

Филип Кричић редов 3 брд. бат. п. 216, извештава Алексу Васиљевића у селу Радобућа да је здрав као и браћа Петар Милан и Милоје Кричићи-Николићи; Обрад Васиљевић, Милоје Милојић и Милан Савовићи Светозар и Божа Сарићи, Владисав Миловановић, Тихомир Марјановић, Светозар и Драгутин Марјановић и Радоје Николић.

ДОВОЗ РОБЕ

Према обавештењима редови, који су улаком Америке урат говорили, да ће је за три месеца принудити да падне на колена пред Немачком».

ЧИТУЉА

Г. Јована Крапчевића у

правника прилепског по

дипломатске односе са силама Споразума. Али

закључује, да ће се трупе совјета борити про

тив енглеско-француских трупа које су у

шле у Русију.

Вашингтон. — Сједињене Државе су одобриле Савезницима нове авансе у

укупно суми од 112 милиона долара и то: Француској 100 милиона, Белгији 9 милиона, а Србији 3 милиона. Укупна сума аванса

до сада одобрена Савезницима износи 6 милиарди и 496 милиона долара.

Париз. — Малви, који је осуђен на 5 година изгнанства, отишао је у суботу у Шпанију.

Париз. — Одбору општине Париза под

нет је предлог, да Па-

риз, у знак признања,

подари маршалу Фошу почасну сабљу.

Царих. — Из Москве јављају, да ће бити проте-

ране породице свих учас-

ника убиству Мирбаховом.

Берн. — Аустријска ко-

манде врши припреме у

марини за акцију у Јадран-

ском мору у циљу загро-

жавања комуникација из-

међу Италије и Албаније.

Лондон. — Званично се сноштава, да су

тада на савез од Ја-

поније са јуриш-падно и јужно од

Роја.

На осталом делу ен-

глеског фронта у току

дана наше су патроле

задобиле заробљеника.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИНЕ

Артиљериска узнемира-

вања чешће у Вал Лагари-на,

Вал Брента и на доњој Пјави.

Наше су батерије изазвали

пожаре и раселе раднике у

непријатељској позадини.

Оборено је 5 неприја-

тељских аероплана у ваз-

душним борбама.

Најновије вести

Хона немачке су јуриш-падно и јужно од

Роја.

На осталом делу ен-глеског фронта у току

дана наше су патроле

задобиле заробљеника.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИНЕ

Артиљериска узнемира-вања чешће у Вал Лагари-на, Вал Брента и на доњој Пјави. Наше су батерије изазвали

пожаре и раселе раднике у

непријатељској позадини.

Оборено је 5 неприја-

тељских аероплана у ваз-

душним борбама.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИНЕ

Артиљериска узнемира-вања чешће у Вал Лагари-на, Вал Брента и на доњој Пјави. Наше су батерије изазвали